

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Marshall 2814

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 32.

Stockholm den 7 Aug. 1913

6:e årg.

<p>Prenumerationspris: 1/2 år . . kr. 4: 50 1/2 år . . kr. 2: 50 3/4 " . . " 3: 50 1/4 " . . " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.</p>	<p>Redaktion: Klarabergsgatan 48, två tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.</p>	<p>Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. Sthlm 1913, F. Englands Boktr.</p>	<p>Expedition och Annonskontor: Klarabergsgatan 48, två tr. Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.</p>	<p>Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.</p>
--	--	--	--	---

Den gifta kvinnan i allmän tjänst.

Föredrag af seminarieadjunkten fröken Anna Sörensen vid Fredrika-Bremer-Förbundets årsmöte 14 Juni 1913.

Det är inom kommunikationsverken, där kvinnor ju så länge haft anställning, som frågan om den gifta kvinnan i allmän tjänst först blifvit aktuell.

Telegrafstyrelsen har därvid från början häfdat en ståndpunkt, som fått uttryck i 1902 års instruktion, där det heter: "Träder kvinna, som innehar tjänst å ordinarie stat vid telegrafverket, i gifte, skall hon anses hafva frånträdt befattningen, styrelsen dock obetaget att, där så anses lämpligt, bibehålla henne i extra tjänst." Denna bestämmelse har i praxis tillämpats så, att den, som ingått äktenskap med icke-telegraftjänsteman, helt och hållet skilts från verket, den, som ingått äktenskap med tjänsteman inom telegrafverket, entledigats från ordinarie tjänst men kunnat bibehållas såsom extra ordinarie.

Generalpoststyrelsens instruktion innehåller ungefär samma bestämmelse som den nyssnämnda i telegrafstyrelsens: "Till vissa i postverkets stater angifna befattningar kan äfven antagas myndig kvinna, hvilken är ogift eller änka. Träder kvinna, som innehar sådan befattning vid postverket, i gifte, skall hon anses hafva frånträdt befattningen, likväl med rätt för styrelsen att, om särskilda omständigheter därtill föranleda, behålla henne såsom extra tjänsteman." De extra tjänstemännen vid postverket kunna indelas i sådana, som sakna fast placering, och sådana, som inneha dylik. Sedan åtskilliga år bibehållas ej kvinnliga extra tjänstemän med fast placering, hvilka

ingå äktenskap, vid sina befattningar. Däremot kan gift kvinna inneha anställning såsom extra tjänsteman utan fast placering.

Äfven järnvägsstyrelsens instruktion af år 1907 innehåller bestämmelser i ifrågavarande afseende lika lydande med dem, som gälla för telegrafverket.

Helt andra bestämmelser gälla däremot för en annan grupp af kvinnliga statstjänare. Då vid 1910 års riksdag ny stat antogs för fångvårdsstaten, upptogs därvid den bestämmelsen för de kvinnliga befattningshafvarna, en lärarinna, vaktfruar och kokerskor, att kvinnlig befattningshafvare, som ingår äktenskap, skall vara skyldig att afgå från tjänsten, om fångvårdsstyrelsen finner det nödigt.

Liknande bestämmelser ha också genom beslut af 1912 års riksdag fastslagits för de kvinnliga biträdena hos vissa ämbetsverk och myndigheter, om hvilka det heter i Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse angående allmänna villkor och bestämmelser att gälla för å vissa domstolars, ämbetsverks och myndigheters stater uppförda biträdesbefattningar af den 10 juni 1912: "Gift kvinna må till biträdesbefattning befordras allenast efter af Kungl. Maj:ts på framställning i hvarje särskildt fall lämnadt medgifvande. Där kvinnlig innehafvare af biträdesbefattning ingår äktenskap, skall hon icke vara skyldig att af sådan anledning afgå från befattningen, därest icke ve-

derbörande öfverordnade myndighet med hänsyn till befattningens behöriga upprätthållande finner det nödigt."

Redan vid samma riksdag som detta beslut fattats fäste hr Lindhagen uppmärksamheten på hur föga de bestämmelser, som voro gällande för de kvinnliga tjänstemännen inom kommunikationsverken, öfverensstämde med det fattade beslutet rörande de kvinnliga biträdena. Han anhöll nämligen att till chefen för civildepartementet få framställa följande spörsmål: "Kan det emotes, att nu gällande föreskrift om skyldighet för kvinnlig befattningshafvare vid järnvägarna, post och telegraf att i händelse af giftermål frånträda sin befattning ävensom den godtyckliga tillämpningen af densamma skola inom den närmaste tiden utbytas mot ett tidsenligare stadgande samt mot garantier för en enhetlig och rättvis praxis, i den mån en viss pröfningsrätt forfarande medgifves vederbörande styrelse?" I sitt svar å denna interpellation anförde chefen för civildepartementet, att han ansåg åtskilliga skäl tala för att kvinnor, som gifta sig, beredas ökad möjlighet att kvarstå i förutvarande befattning vid de verk, hvarom här vore fråga. Han vore visserligen medveten om att åtskilliga särskilda förhållanden gjorde denna möjlighet svårare vid nämnda verk än vid åtskilliga andra statens ämbetsverk, men då han fann förevarande fråga behjärtansvärd, ansåg han en ingående utredning böra komma till stånd.

Kungl. Maj:t har också under erinran om riksdagens beslut 1912 och de olika bestämmelser, som gälla för kommunikationsverken, anbefallt telegrafstyrelsen, generalpoststyrelsen och järnvägsstyrelsen att afgå utlåtande huruvida och i hvad mån vid dessa verk anställda kvinnliga befattningshafvare, som ingå äktenskap, må äga bibehålla sin anställning.

Telegrafstyrelsen har med anledning häraf den 27 december 1912 afgifvit utlåtande, i hvilket den, särskildt af hänsyn till telegramhemlighetens bevarande och för att icke den e. o. personalen må behöfva ökas, föreslår följande bestämmelse: "Kvinnlig tjänsteman, hvilken ingår äktenskap, skall därmed anses hafva frånträdt sin befattning dock med rätt för henne att kvarstå i e. o. tjänst, hvad den vid stationerna anställda personalen beträffar likväl endast i det fall att äktenskap ingåtts med tjänsteman inom telegrafverket."

Järnvägsstyrelsen har i samma fråga yttrat sig i utlåtande af den 1 februari 1913, i hvilket den hemställer, att någon ändring i gällande instruktion för järnvägsstyrelsen icke måtte i förevarande afseende vidtagas, detta framför allt af sociala skäl och för att icke den e. o. personalen må behöfva ökas.

Generalpoststyrelsen har besvarat frågan i utlåtande af den 11 februari 1913. Den framhåller, att det i postverket med dess skiftande tjänstgöring och dess kraf på personalens rörlighet vore särskilda svårigheter, om kvinnlig befattningshafvare vore gift. Medgifvandet för gift kvinna att behålla sin tjänst skulle medföra, att postverket nödgades hafva större reservpersonal än under nuvarande förhållanden. Generalpoststyrelsen hemställer därför, att ordinarie kvinnlig befattningshafvare vid post-

verket icke bör tillåtas att efter ingånget äktenskap bibehålla sin ordinarie anställning, dock att hvad angår ordinarie kvinnligt biträde vid postverket generalpoststyrelsen utan större olägenhet kan tillerkännas befogenhet att, om dylikt biträde träder i gifte, medgifva hennes kvarstående i tjänst, så länge detta icke med hänsyn till befattningens behöriga uppehållande medför olägenhet.

Frågan om gift kvinnas anställning har äfven för en annan grupp af kvinnor blifvit aktuell. Genom beslut af 1907 och 1909 års riksdagar samt Kungl. Maj:ts den 6 juni 1909 meddelade sanktion har nämligen grundlagens hinder för kvinnas utnämning till vissa befattningar undanröjts, i det att § 28 regeringsformen erhållit ändrad lydelse, enligt hvilken äfven infödda svenska kvinnor må i angifven ordning och med tillämpning af grunder, som godkänts af konungen och riksdagen, kunna af konungen utnännas och befordras till lärarbefattningar vid statens läroanstalter, de teologiska lärartjänsterna vid universiteten likväl undantagna, till andra beställningar vid inrättningar för vetenskap, slöjd eller skön konst samt till läkarbefattningar. De grunder, med tillämpning af hvilka infödda svenska kvinnor må kunna af konungen utnännas och befordras till ifrågavarande befattningar, ha emellertid ännu ej fastställts. Att bland dessa grunder också stadganden om gift kvinnas behörighet skulle upptagas framhölls af konstitutionsutskottet redan vid 1905 års riksdag, då motion först framkom om ändring af nämnda paragraf i regeringsformen.

Förslag till grunder, med tillämpning af hvilka infödda svenska kvinnor må kunna af konungen erkännas och befordras till vissa befattningar, har afgifvits af löneredigeringskommittén i dess betänkande XXVII, afgifvet den 13 januari 1911. Rörande gift kvinnas anställning anför kommittén först, att den "ansett såsom en gifven sak", att till de befattningar, som vore i fråga, icke måtte befordras gift kvinna utan allenast sådan, som är ogift eller änka.

Då det gäller att besvara spörsmålet, huruvida kvinnlig tjänsteinnehafvare, som träder i gifte, må kunna få kvarstå i tjänsten eller ej, erinrar kommittén först om hur detta spörsmål blifvit besvaradt inom skilda områden af stats tjänsten.

I Kungl. kungörelsen den 6 november 1903 angående kompetens för kvinnliga läkare att inneha vissa läkarbefattningar, är stadgadt, att, om kvinnlig läkare, som på grund af offentlig myndighets förordnande innehar tjänstebefattning, träder i gifte, skall hon anses hafva frånträdt befattningen.

Stadgan för rikets allmänna läroverk den 18 februari 1905 — som i § 186 förskrifver, att sökande till lärarinnebefattning vid samskola skall vara ogift — innehåller i § 128 den bestämmelse, att lärarinna, som träder i gifte, är skyldig att afgå från sin befattning och bör i sådant fall ofördröjligen till öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk ingifva sin anhållan om afsked.

I anslutning härtil föreskrifves ock i § 190 af samma stadga, att lärarbefattning i teckning och musik vid realskola kan sökas och innehafvas äfven af kvinna, så-

vida hon är ogift och uppfyllt de för sådan befattnings erhållande föreskrifna villkor.

Stadgan för folkskoleseminarierna i riket den 29 januari 1886 däremot föreskrifer i § 21 att i händelse lärarinna med adjunkts tjänstgöring träder i gifte, det må ankomma på konsistoriets bepröfvande, om hon må bibehållas vid tjänsten, ägande konsistoriet sedermera uppsäga henne däriifrån, då läroverkets bästa finnes sådant kräva.

Kommittén redogör vidare för de bestämmelser i ifrågavarande afseende för postverket, järnvägarna, telegrafverket och fångvårdsstaten, som här förut refererats. Efter denna översikt yttrar kommittén, att den beträffande de befattningar, om hvilka nu är fråga, omfattat den mening, att om kvinna, som befordrats till och innehar sådan befattning, ingår äktenskap, hon skall anses därmed hafva frånträdt befattningen.

Rörande denna fråga har särskildt yttrande afgifvits af hr af Callerholm, som hemställt, att ifrågavarande punkt måtte erhålla följande affattning: "Om kvinnlig innehafvare af någon utaf ofvannämnda befattningar ingår äktenskap, skall det, på hennes ansökning, i hvarje särskildt fall ankomma på Konungens pröfning, huruvida hon må ändock bibehålla befattningen."

Löneregleringskommitténs ifrågavarande betänkande har icke föranledt någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Chefen för ecklesiastikdepartementet har, såsom han framhåller i sitt anförande till statsrådsprotokollet vid tillsättandet af den s. k. lärarelönenämnden den 5 juli 1912 ansett lämpligast, att frågan om kvinnors anställning i statstjänst uppdelas på så sätt, att densamma i hvad den rör anställning vid de allmänna läroverken behandlas i samband med lönespörsmålen.

Lärarelönenämnden har alltså nu att beträffande lärartjänster vid de allmänna läroverken yttra sig öfver frågan om gift kvinnas anställning. För de kategorier befattningshafvare, som falla inom lärarelönenämndens intresseområde, gälla nu mycket olika bestämmelser. Bestämmelserna för kvinnliga seminariadjunkter, ämneslärarinnor vid statens samskolor samt musik- och teckningslärarinnor vid realskolor ha redan här refererats. I fråga om småskollärarinnor är att märka, att genom Kungl. förordningen af den 17 november 1905 tillförsäkrades fastare anställning åt alla ogifta, examinerade småskollärarinnor, hvilka af skolråden blifvit antagna tills vidare med ömsesidig uppsägningsrätt samt i denna egenskap tjänstgjort i sammanlagdt fem år. Äfven en sådan lärarinna med fastare anställning kan alltså entledigas mot sin vilja, om hon träder i gifte.

Hvad däremot folkskollärarinnor, lärarinnor vid högre folkskolor och kommunala mellanskolor beträffar finnes ingen inskränkning i gift kvinnas behörighet att söka och innehafva ordinarie tjänst. De försök, som gjorts, att få en inskränkande bestämmelse till stånd i fråga om folkskollärarinnas rätt att efter inträde i äktenskap kvarstå i tjänst, nämligen af 1893 års kyrkomöte och genom motion i andra kammaren vid 1906 års riksdag, ha ej ledt till något resultat. Att emellertid frågan därmed icke

är afförd från dagordningen förstår man af ett yttrande af nuvarande chefen för ecklesiastikdepartementet, doktor Fridtjuv Berg, som i sin skrift "Rättvisa lönegrunder" erinrar om löneregleringskommitténs förslag till grunder, med tillämpning af hvilka infödda svenska kvinnor må kunna af konungen utnännas och befordras till vissa befattningar, hvarpå han yttrar: "Skulle sträfvandet att i förevarande afseende fastslå en olikhet mellan manlig och kvinnlig tjänsteinnehafvare allt mer och mer vinna terräng, kommer den nu gällande inskränkningen i småskollärarinnornas rättsliga ställning tydligen att blifva bestående, och det är fara värdt, att turen snart kan vara kommen också till folkskolans lärarinnekår."

Den gjorda översikten öfver de bestämmelser, som nu gälla angående gift kvinna i allmän tjänst, visar alltså att tjänsteinnehafvare med likartadt arbete lyda under helt olika bestämmelser. De kvinnliga tjänsteinnehafvarna kunna ur ifrågavarande synpunkt delas i tre grupper. För den första af dessa finnes ingen inskränkning i gift kvinnas behörighet att kvarstå i tjänst. Dit höra folkskollärarinnor, lärarinnor vid högre folkskolor och kommunala mellanskolor. För den andra gruppen gäller den bestämmelsen att inträde i äktenskap medför skyldighet att afgå från tjänsten, om den öfverordnade myndigheten finner det nödigt. Dit höra de kvinnliga tjänstemännen på fångvårdsstaten, de kvinnliga biträdena i vissa verk, kvinnliga adjunkter vid statens folkskoleseminarier och småskollärarinnor. För den tredje gruppen är inträde i äktenskap liktydigt med att hafva frånträdt befattningen. Dit höra de kvinnliga tjänstemännen inom kommunikationsverken, kvinnliga innehafvare af vissa läkarbefattningar, ämneslärarinnor vid statens samskolor samt tecknings- och musiklärarinnor vid realskolor.

Insänd litteratur.

Wahlström & Widstrands förlag, Stockholm: **Bilder ur den heliga skrift med därtill hörande text.** Utgifna under öfverinseende af J. Norrby. Häft. 19-23. — **Vi och våra blommor.** En bok om prydnadsväxterna inne och ute. Af C. A. M. Lindman. Häft. 12.

P. A. Norstedt & Söners förlag, Stockholm: **Spädbarns-skydd i det moderna Tyskland.** Af I. Jundell. — **Barns och mödrars rätt.** Af Anna Lindhagen.

Albert Bonniers förlag, Stockholm: **Studentföreningen Verdandis småskrifter.** 189. V. von Heidenstam af *Göran Lindblad.* — 190. **Ådalen och Norrlandsfrågan** af O. Bucht. — 191, 192. **Norrländskt skogslif** af O. Bucht.

P. Palmquist förlag, Stockholm. **Gymnastikfrågan vid Stockholms folkskolor** af Elin Falk.

A.-B. Framtidens förlag, Malmö: **Ur min lefnad** af August Bebel. Häft. 15.

Svenska Teosofiska Bokförlaget, Stockholm: **Tankar** af Sven Ivar Sven-Nilsson.

Annonsera i DAGNY!

Pellerins Växt-Margarin
 ersätter det finaste mejerismör.

Litteratur.

Midsommar. Af *Gustava Svanström*. Åhlén & Åkerlunds förlag. Göteborg—Stockholm.

”Det är Ådalens kraftiga boja — lagd på dess son.” — Så slutade Pelle Molin sin prosadikt om ”Gamla Ådalen”. Och den bojan är rasmärket på oss alla där norrifrån. Att en och annan söker göra sig fri från den — ja, förhåna den i samma tornart och med samma terminologi som estetsnobben, är ju sant. Men det betyder föga; och trots allt älska vi denna boja med dess ljuft smärftfulla tyngd öfver sinne och själ. — Ingen har sedan Ådalsdiktens tillblifvelse förrådt och samtidigt lofsjungit detta sitt förhållande till hembygden mellan älfvarna med så klangfull stämma som *Gustava Svanström* nu i sin bok *Midsommar*. Denna författarinna har ju städse haft sin styrka i den själfulla naturskildringen. Ja, den har så afgjordt varit grundmotivet och bärkraften för hennes inspiration att äfven i de böcker, där hon med all flit sökt ägna sitt intresse åt människostudiet, har detta lyckats henne blott i den mån hon kunnat göra det mänskliga själslifvet samhörigt med naturens själ.

Denna styrka har vuxit sig alltmer jämn och medvetet mogen, med förmåga att utnyttja alla inneboende möjligheter. Och i den skildring hon här gjort af nordens stora högtid, midsommartiden med dess underbara fullhet och rika, ljusa fägring, skulle jag vilja säga att hon nått mästerskapet. Och aldrig har hon så som här lyckats ingjuta en levande anda i Pans sköna rike. Liksom det väl endast är förunnadt diktaren af guds nåde att sålunda återge den väldiges bild: ”Hans ögon lyste röda som lågor i höstkvällen, hans andedräkt flåsade som tövinden, när den sveper fram öfver däfna och frostludna berg. Men kring hans hjässa stod solbranden som en krona, och det flög en ton ur hans pipa, rå och gäll och drucken af mærg och lust från alla rötter i jorden. Från alla hjärtan på jorden —”.

I *Midsommar*, som af författarinnan själf kallas ”roman” har nordbons samhörighet med naturen fått ett ännu mer pregnant och innerligt uttryck än i någon af hennes föregående böcker. Här är midsommaren en hemmets fest, där helhet i stämningen för ovanlighetens skull uppnåts utan några som helst yttre traditionella festanordningar. Men, huru väl än de till skildringen hörande personerna stå mot sin stämningsmättade bakgrund, ha de ej förmåga att ge någon varaktig eller djupare föreställning om sig själfva. Som roman betraktad är handlingen för hopträngd. Fabuleringen rör sig om vissa episoder, och skildringen, som koncentreras kring midsommaraftonens händelser, ger endast glimtar ur själslifvet hos människor, som väckt tillräckligt intresse för att man skulle vilja veta mer om dem.

Det kan dock ej nekas till att *Gustava Svanström* lyckats få fram rätt mycken karaktär hos några af familjemedlemmarna i den vackert skildrade ådalsprästgården, där händelserna förlagts. Särskildt gäller detta prosten

Unge, detta goda och stora barn, som inte behöfde mer än att solen tittade in genom rutan, att en fjäril fladdrade förbi honom eller att lärkan drillade i eterblå rymd, för att lifvets mörka stunder skulle bli ljusa.

Och i all sin knapphet är skildringen af den unga, blinda arftagerskan *Helfrid* — ”lilla prinsessan med det halfva kungariket” — alldeles förtjusande och ger en fullkomlig bild af ett kvinnoöde.

Det svagaste i boken är dialogen. Visserligen står familjen *Unge* betydligt öfver genomsnittsmänniskorna. Men här talas under detta dygn så mycket i den högre stilen och säges så många djupsinniga ord, att det mycket väl kunde fördelas på årets alla dagar och ändå ge tillräcklig färg åt uttryckssättet. Detta verkar onaturligt i stället för att — såsom säkerligen afsetts — framhäfva karaktären hos de olika personligheterna.

I samband härmed kan nämnas en annan liten svaghet, som kanske endast den kritiska granskaren lägger märke till. Författarinnan har förälskat sig i ett uttryck och har utomordentligt svårt för att släppa det: på en af bokens första sidor talar hon om ”det blonda landet”; och i den följande sammanställningen ger hon härmed en ypperlig bild af det sommarnattsljusa nordlandet, ”junilandet, konvaljelandet” . . . . Men detta osvenska blonda och blond återkommer se'n lite emellanåt, och då ej alltid så pass motiveradt som första gången.

Dock — svagheter som dessa kunna knappast förtaga glansen hos det väsentliga i denna bok, hvilket är en levande återglans af nordlandets sommarsolståndstid, formad till en dikt i obunden form, med så mycken äkta lyrik och fin nyansering i färg och tonfall, att intrycket af äkta konstnärlighet står kvar trots det som brister.

Det har så ofta talats om de norrlandsfödda författarnas benägenhet för naturmålning, oftast med en ton af ringaktning för den anstrykning af etnografiskt landskapsmåleri denna kan ha — så vida den inte skattar åt naturmystiken. Och härvidlag liksom i de flesta andra afseenden skäras de öfver en kam.

Jag skulle önska att den med norrlandsdiktningen yfverboret färdiga kritikern ville vaket läsa ”*Midsommar*”. Den skulle kanske sedan tänka sig för, innan den bedömde efter förutfattad och inte alltid så själfständig mening.

M. R. M.

Egnahemsträdgården. Af *Gustaf Lind*. Wahlström och Widstrand, Stockholm 1913. Pris 1,25.

Hvad denna bok angår, som ehuru liten dock spänner öfver så många af trädgårdsodlingens områden, torde man tryggt kunna säga, att det nog är den bästa allmänna trädgårdsbok af så ringa omfång, vi ännu äga. Den kan, om man undantar språk och framställningssätt, med stor framgång täfla med *Abelins* ”Den mindre trädgården”. Och det vill ej säga litet, ty denna bok var dock den väckarklocka som kallade stora allmänheten till arbete och intresse på det hortikulturella verksamhetsfältet. För fackmän och deras likar fanns ju redan *Pihl-Lindgrens* gediget värdefulla arbete.

Men *Linds* bok ger naturligtvis också en hel del mo-

H. M. Drottningens Hofleverator

J. F. Holtz

Brunkebergstorg 5

St. Nygat. 35 --- Sturegat. 8

Stockholms Specialaffär

för **GARNERINGSARTIKLAR**

Ständigt nyheter

derna synpunkter och utgör därför ett synnerligen godt tillskott till vår trädgårdslitteratur. De tre hufvudafdelningarne för köksväxter, frukt och blommor ge förvånansvärdt rikt trots den koncentrerade form, som måst användas. Likaså de därutom fallande kapitlen om villkor och förutsättningar för ett godt resultat, om trädgårdens anläggning, drif- och kallbänkarnas anordnande och om balkongträdgården; mindre däremot kapitlet om "krukväxter i boningsrum", där sortvalet är betänkligt inskränkt. Eljes är detta i allmänhet utomordentligt godt, modernt t. o. m. och eget nog ofta vida rikare än i förf:s ofvan behandlade specialbok — (jfr t. ex. jordgubbssorterna!)

Men liksom i föregående arbete brister den i sakuppgifternas noggrannhet och systematiskt framställningssätt, i synnerhet på blomsterodlingen. Detta är visserligen ej direktör Linds specialområde, men någon reda i plan och uppställning måste dock gifvas. Att afdelningarna rosor och blomsterodling samordnats — precis som rosor ej voro blommor — är något öfverraskande. Likaledes rosornas indelning. "Man särskiljer" inte "tre stora hufvudgrupper af rosor, nämligen en gång under sommaren blommande rosor, klängrosor och remonterade rosor" utan direktör Lind gör det; antagligen i hastig och okritisk efterbildning af uppställningen i ett eljest ytterst förtjänstfullt svenskt rosenarbete, där dock indelningen framställts betydligt mindre kategoriskt. Inte för att man i ett så litet arbete kan fordra Crépins nu allmänt tillämpade rosensystem, men det borde dock antydts, och åtminstone borde ej indelningen gjorts så både logiskt och sakrikt omöjlig som nu. Logiskt emedan den skett efter två, säger två, indelningsgrunder, både växetsättets och blomningstidens, hvarigenom leden utesluta hvarann och saklig oreda uppstått. Praktiskt enklast hade varit att indela ettdera efter växetsättet i busk-, stam- och klängrosor — eller ännu bättre efter förökningssättet i rotäkta och förädlade och så underindela dessa. —

Hvad så de särskilda blomstersorterna angår, så utsettes den ganska viktiga färgbeteckningen vid en del, vid andra ej. Att bland Iris intet omnämnande gjorts af de nu så moderna engelska och spanska, som nästan utträngd de tråkiga och dock omnämnda tyska kan ju vara en smaksak. Men då förf. rent definierar "Lupinus polyphyllus" med "blåvita blommor i juni—augusti," fastän begreppet innehåller både hvita, gula och rosa, kan detta ej skrivas på smakens räkning.

Sådana fel äro ej obetydliga, helst boken vänder sig till en mycket stor och ofta ganska hortikulturellt okunnig allmänhet, som därför genast från början måste få elementerna klara och uppfattningen redig. Detta är ju eljes den lilla behändig bokens syfte, och med sin enkla stil, sina goda lärdomar och sina sporrande råd är den därför också väl rustad att slå igenom och gladt välkomnas af såväl den mer vana odlaren som den oskolade nybörjaren, till hvilka båda den kommer som en pålitlig och god hjälpare.

Ellen Nordenstreng.

Från världens rösträttsfält.

Under flera år har jag här i Dagny kunnat meddela uppgifter på de yrken, ämbeten och värdigheter, dit kvinnor för första gången haft tillträde efter det en slumrande medborgarkänsla vaknat och kommit dem att använda de värdigheter naturen förlänat dem eller sedan utvecklingens gång vållat, att kvinnor fått äreplatser, som annars blott tillkommit män. Jag tänker nu särskildt på den plats, som gafs åt Mrs Sarah Platt Decker efter hennes död, sommaren 1912.

För första gången i Colorados historia anhöll Guvernör Shafroth, att en kvinna skulle få ligga på litte parade i Kapitoliet. Den kvinna, hvars minne så hedrades, var Mrs Sarah Platt Decker, f. d. ordförande i det stora "Förbundet af kvinnoklubbar". Och stadens borgmästare gaf befallning om att alla offentliga kontor och lokaler skulle vara stängda under tiden för begrafningen.

Det förmåles att Lord Roseberry vid de "Brittiska universitetens kongress" sade, att det "sekle bäst behöfde var män". Lord Roseberry visste naturligtvis hvad han sade, och säkert gaf hans kollega Sir Edward Poynter honom rätt i fjor en gång. Sir Edward Poynter är ordförande i styrelsen för Royal Academy, och vid prisutdelningen år 1912 yttrade han: "Jag beklagar att jag nödgas meddela, hurusom i år alla pris, från och med guldmedaljen, utom ett enda — studie efter naken modell — gått till kvinnor". Och denna kvinnornas framryckning på de sköna konsternas område fortsattes i år. Det skrives från Paris, att M:lle Lili Boulanger i år vunnit "Grand Prix de Rome" för en af henne komponerad kantat. — Grand prix de Rome berättigar innehafvaren att såsom franska statens pensionär vistas tre år i Rom på statens villa på Monto Pincio. Under nästkommande vinter komma tvenne kvinnor att bo där. M:lle Boulanger som den första kvinnliga pristagarinnan i musik och M:lle Heuvelmanns, hvilken erhöi det stora priset för skulptur och som var den första kvinnliga pristagarinnan efter det kvinnor äfven hade tillträde till pristäfplingarna.

Det förefaller icke alls underligt, att den af oss alla kända och skattade Reverend Anna Shaw, skall ha uppnått en värdighet, som ej tillfallit någon kvinna före henne. Snarare är det underligt att denna värdighet ej förr kommit henne till del — I början af året blef hon emellertid teologie hedersdoktor vid universitet i staden Kansas. Universitetets rektor sade därvid, att Reverend Shaw var den första kvinna som vid hans universitet erhållit denna grad.

Äfven en annan kvinna har erhållit en hedersdoktorsgrad och hon omnämnes icke, emedan hon var den första, utan emedan hon var den enda. Vid Mount Holyoakes universitets 75-årsjubileum var Dr Mary A. Smith, öfverkirurg vid New Englands kvinnolasarett, den enda person, som kallades till hedersdoktor i medicin.

Så långt som till hedersdoktorsgraden har icke den svarta rasen hunnit, men det tillkännagifves att vid uni-

Såsom oombärligt

räknas det **giftfria originalfabrikatet Salubrin** af alla, som enligt **bruksanvisningen** användt det såsom toalettmedel, till behandling af sår och yttre skador eller för annat angifvet ändamål. Partilager hos Geijer & C:o, Stockholm.

versitetet i Iowa för första gången under dess sextio-åriga tillvaro tvenne negerflickor aflade filosofie kandidat-examen. Och som prof på de båda unga kvinnornas energi berättas vidare, att de utan någon som helst hjälp under ferierna arbetat som uppapperskor, tjänarinnor eller hvad som helst för att under terminerna kunna fullfölja sina studier.

När jag var en liten flicka, skrefvo vi i svensk dikta-men så här — — "att plåstra på sår har af ålder varit kvin-nors göra". Därmed menades gifvetvis att "erfarenhets-vidsomen" var den som bäst lämpade sig för kvinnors kynne. Läkareyrket var väl emellertid det första akade-miska yrke, dit kvinnor kämpade sig tillträde. Men nu få de icke bara aflägga examen och idka praktik. Vi ha nyss sett, att en kvinnlig läkare blifvit medicine heders-doktor, och "för första gången i det amerikanska medicin-ska sällskapets historia" har en kvinna varit styrelse-medlem däri. Dr Rosalie S. Morton från Newyork var vid sällskapets årsmöte i Atlantic City vice ordförande i sektionen för profylaktik och skötte ordförandeskapet vid åtskilliga sammanträden.

Kvinnor ha blifvit fängelseläkare i Berlin. och vid kvinnofängelset i Cork i Irland ha för första gången kvinnor användts på dessa platser. Dock tycks det icke heller i detta afseende gå lätt för kvinnor att arbeta sig fram i England. I den frisinnaade staden Man-chester hade Dr Barbara Cunningham blifvit utsedd till assistent åt förste stadsläkaren i Manchester. Hennes val hade emellertid öfverklagats, emedan hon var kvinna, ehuru hälsovårdsnämnden tillbakavisade klagomålen på den grund, att Dr Cunningham vore sina med-sökande ojämförligt öfverlägsen. Icke allenast voro hen-nes akademiska betyg fullt jämgoda med de andras, utan hon hade också särskilda insikter i afseende på behand-lingen af tuberkulos, af barnsjukdomar och af läkarevård i allmänhet såväl i England som i Indien.

I afseende på rent vetenskapliga utmärkelser tvekar man däremot ej att ge kvinnorna den plats som tillkom-mer dem. Miss Ethel Sargent blef i september 1912 ordförande vid Botaniska sällskapets årsmöte i Bir-mingham, första gången en kvinna erhållit denna utmär-kelse. Men så valdes Miss Sargent också till den första kvinnliga medlemmen i Linnéanska sällskapet år 1904.

Och Dr Marie Stopes, den första kvinnliga do-centen vid universitetet i Manchester och den första kvinnliga föreläsarinnan vid det kejsrerliga japanska univer-sitetet i Tokio, är också den, som fått den första profes-suren i fossil botanik vid Londons universitet.

I Japan är man annars icke feministisk af sig. Mrs Catt berättade oss ju just nyss i Budapest, att Japan är ett af de sju länder med konstitution, där ingen Lands-förening för kvinnans politiska rösträtt existerar. Så myc-ket egendomligare är det, att en japanesisk kvinna Mrs Seno Kin för icke länge se'n blifvit direktör vid en bank i Tokio. Som bekant är ju kvinnornas oförmåga att sköta storfinansier ett axiom.

Mrs Seno Kins utnämning till banktjänsteman är ett af de många profven på hvartill kvinnor numera an-

vändas, hvilka samlats från hela världen utan att listan på något sätt gör anspråk eller kan göra anspråk på att vara fullständig. Men högst olikartade saker förekomma därpå.

Guvernör Mc Govern i Wisconsin har utsett Mrs Ada F. Houre att vara medlem af åkerbruksnämnden i Wisconsin, första gången en kvinna varit medlem af denna nämnd. Mrs Josephine Preston har blifvit statsinspektör för skolväsendet i Washington, den första kvinna som valts af det republikanska partiet.

Mrs A. M. Ellis i Johannesburg har valts till mayor (civilborgmästare) därstädes, den första kvinna med officiellt ämbete i Transvaal. Rev. Margaret La Grange har valts till biskop i Michigans försam-ling och "the New Thought Church". Hon är den första kvinnliga biskop, som någonsin existerat, och hennes kyrka är alltid till trängsel fylld af åhörarskaror, som tjasas af "den förening af sundt förnuft och fantasifull förståelse, som alltid utmärker de idealiska ledande".

Icke mindre än fem kvinnor, alla tillhörande "femi-nisterna", ha valts till medlemmar af bostadsnämnden i Grosswardein i Ungern. Det säges, att det är första gången någon kvinna erhållit en kommunal förtro-ende-post i Ungern. (Detta var före kongressen 1913. Det blir måhända annorlunda efteråt.) Ett område, där kvinnor ha svårt att arbeta sig fram, är det juridiska. Må-hända skulle det icke vara alldeles omöjligt att taga reda på de psykologiska orsaker härtill, som gjort sig gällande i många europeiska stater, men eftersom dessa orsaker icke mera synas vara bindande, lönar det sig knappast. — Det är bättre att anföra fakta som bevisa detta sista påstående.

I Förenta Staterna och Frankrike finnas många kvinnliga jurister. — De som voro med i Am-sterdam minnas nog Mrs Catherine Waugh Mc Cullock, och från Budapest erinrar man sig med fröjd Mlle Marie V é r o n e och hennes pläderande vältalighet. Men äfven i Förenta Staterna kunna kvinnor uppnå nytt i juridisk väg. I Kalifornien, där kvinnor ha rösträtt, har Miss Clara Alice Jess blifvit "City Recorder" i Daly, den första kvinna som beklädt ett juridiskt ämbete i Kalifornien och som i sin egenskap af "City Recorder" förrättat den första civila vigsel, som knutits af en kvinna. Och i Chicago, Jane Addams stad, där kvinnorna just nyss fått rösträtt, blef Miss Mary Bantelme i våras andre domare vid barndomstolen därstädes.

Och i Neuchâtel har Mme Rachel Vuille efter sin mans och sitt enda barns död för tre år sen stu-derat juridik, och helt nyligen har hon blifvit utnämnd till advokat i Genève. Hon har studerat juridik "icke för utkomstens skull utan för att bistå kvinnor, som behöfva juridiskt biträde".

Helt annorlunda är det i England. Den 2 och 3 juli i år afgjordes frågan i högsta instansen för dylika fall. Miss Gwyneth Marjoris Bebb, som tagit juris doktorsgraden med utmärkelse, hade anhållit att få genom-gå de prof, som fordras för att bli en af kronans advo-kater. Men enligt domarens afgörande var hon "enligt

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

statuterna af år 1830 genom sitt kön diskvalificerad till advokat.

Men trots "statuterna af 1830" vilja de engelska kvinnorna bli kronans advokater, och de komma att få sin vilja fram. — I samma nummer af the Vote — för den 11 juli — hvari Miss Bebb's historia omtalas, meddelas, att Miss Peggy Lewis, medlem af Women's Freedom League, är den första kvinna som blifvit "articled", det vill säga kontraktensligt antagits till legitimeradt biträde hos en kronans advokat.

Ellen Wester.

Arbeta för namninsamlingen!

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4: 50 för $\frac{1}{4}$, 2: 50 för $\frac{1}{2}$, och 1: 25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerationsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halfva priset eller 7 $\frac{1}{2}$ öre pr mm.)

Lärrinna,

studentska, undervisningsvan, språkkunnig och musikalisk, önskar anställning, helst till utlandet. Svar till "M. 1913", Svenska Dagbladets hufvudkontor, Sthlm.

Barnfröken,

som i flera år haft hand om barn, önskar plats i finare familj, helst uppåt landet nu genast. Kunnig i sömnad, och anspråkslös. Svar märkt "Familjemedlem 26", Jönköping, p. r.

Ung bildad tyska

önskar under aug. och sept. mot någon lön eller fritt vivre för tyska språkets talande komma i god familj.

Svar till »18 år», Edsgatan, Karlstad.

Bildad sjuksköterska,

boende $\frac{1}{2}$ tim. järnväg fr. Sthlm, önskar plats på läkaremottagning. Svar till »F. d. Sophiasyster», Svenska Dagbladets expedition, f. v. b.

Bildad flicka

önskar plats i familj, till verklig nytta och hjälp, eventuellt skrifgörömål, eller att sköta skolhushåll. Svar till "1:sta Sept.", Sv. D. exp., Stockholm, f. v. b.

Plats som lärrinna

vid hushållsskola el. i familj där hushållselever finnas sökes af 23-årig flicka, som genomgått kurs vid Fackskolan för huslig ekonomi i Upps. och dessutom innehar god praktik i allt hvad till ett hushåll hör. Goda betyg från föreg. platser. Tacksam för svar under sign. »E. E. 1913», Sv. Dagbl. Exp., Stockh., f. v. b.

Ung, musikalisk flicka

som genomgått ettårig handarbetskurs samt är van vid hushållsgörömål, önskar plats i treflig familj, genast ell. 1 Sept. Lön önskvärd. Tacksam för svar till "R. W.", Bankeberg, p. r.

Plats å Bank,

Ung dam, som genomgått Göteborgs Handelsinstitut och därefter under flera år praktiserat å bankinrättning, söker plats å bank. Svar märkt »2.400 H. 1913» torde insändas till Svenska Dagbl. annonskontor.

Ung, bildad flicka

med betyg från lärarinneseminarium i Stockholm samt med diplom från Universitetet i Neuchâtel, önskar till hösten plats i familj, där tillfälle att tala franska gifves. Utmärkta referenser. Svar till »Karina», Sv. Dagbl. exp.

LEDIGA PLATSER.

Lärrinna i huslig ekonomi

önskas att leda s. k. skolkökskurs i Vimmerby stad under sex veckor från den 18 å 20 augusti detta år. Lönevillkor 100 kr. och fritt vivre samt reseersättning. Ansökan, ställd till Vimmerby stads skolkökskommitté, insändes snarast till under-teknad.

Vimmerby den 25 juli 1913.

Ivar Ångqvist.
Öfverlärare.

En för nästkommande läsår (1 september 1913—1 juni 1914) nyinrättad

lärrinnebefattning vid småskolan å förstadsområdet Södervärn

inom Visby distrikt förklaras härmed ledig och sökes hos skolrådet före den 17 nästinstundande aug. Lön i ett för allt 900 kronor. Till befattningen antagen sökanden, som haft fast anställning inom annat skoldistrikt, äger att för åtnjutande af ett ålderstillägg å 100 kr. räkna sig till godo tre, högst fem år af denna sin föregående tjänstgöring.

Visby den 18 juli 1913.

Skolrådet.

Vikariat

för höstterminen vid Björka fasta folkskola (litt. E) i Glanshammars församling af Örebro län sökes före den 15 augusti af lärare eller lärarinnor. Lön efter 900 kronor pr år. Se i öfrigt annons om den ordinarie befattningen! Ansökningar insändas till

Skolrådets ordförande.

Adr. Glanshammar.

Lärrinnebefattningen

vid mindre folkskolan vid Svartbäcken är ledig till ansökan hos ordföranden i Österhaninge skolråd, adress Österhaninge, före den 20 augusti. Lön enligt lag. Platsen tillträdes den 1 september innevarande år.

Skolrådets ordförande.

Enkel, barnkär, bättre flicka,

som med husmoders hjälp vill sköta hemmet får plats här. Alla bekvämligheter. Hjälp med tvätt och skurn. Svar med foto, lönepret. etc. till "Intresserad", Linköping p. r.

Lärrinna,

undervisningsvan, musikalisk, önskas för 2 flickor i 4:de klass. Betygsafskrift, lönepret. och foto. sändas till »Prästgård», Motala p. r.

Parfymer.

Stort och rikhaltigt lager af de utsökt finaste parfymer från de förnämsta utländska firmor. Kammar, borstar samt finare toaletttartiklar.

A. V. Nording,

11 Biblioteksgatan 11.

63 Drottninggatan. 16 Birgerjarlgatan.

Till landsorten mot efterkraf.

Åberopa alltid
annonserna i
DAGNY!

Önskar Ni Eder

en symaskin, som ger en **särskildt vacker söm** vare sig Ni syr i det tunnaste siden eller de grösta kapptyger, bör ni köpa

**Husqvarna
Central Bobbin
Symaskin,**

ty dessa maskiner hafva genom sin öfverlägsna konstruktion, sin mångsidiga användning och öfriga framstående egenskaper blifvit så omtyckta, att de under de få år de varit i marknaden, trots sitt något högre pris erhållit en verkligt storartad spridning, det bästa beviset för att en vara är god. CENTRAL BOBBIN-MASKINEN tillverkas i två storlekar, en mindre för familjer och syateljörer och en större för skrädderier.

OBS! Fördelaktiga betalningsvillkor.

SAGA

Sveriges förnämsta skol- och premiebibliotek.

En-kronas-böcker för BARN och UNGDOM.

1. **Svenska Folksagor**, efter gamla folksagor berättade för barn af *Fridtjuv Berg*. Första samlingen. Med 86 teckningar af Elsa Beskow, Jenny Nyström och Edv. Forsström. Andra upplagan.
2. **Robinson Kruse**, af Defoe i ny svensk bearbetning af *Henrik Wrånér*. Med 116 teckningar af Gerda Tirén. Tredje upplagan.
3. **Tusen och en natt**, i ny svensk bearbetning af *Anna Wahlenberg*. Första samlingen. Med 53 teckningar af Louis Moe. Andra uppl.
4. **Onkel Toms stuga**, af H. B. Stowe i ny svensk bearbetning af *Amanda Kerfstedt*. Med 96 teckningar af Karl Aspelin. Andra uppl.
5. **Jorden rundt på 80 dagar**, fritt berättad efter Jules Verne af *Henrik Wrånér*. Med 48 teckningar af Edv. Forsström.
6. **Medeltidssagor**, berättade för ungdom af *H. Schück*. Med 77 teckningar af Elsa Beskow.
7. **Svenska Folksagor**, berättade efter gamla folksagor af *Fridtjuv Berg*. Andra samlingen. Med 60 teckningar af Jenny Nyström, Viktor Andrén och Karl Aspelin. Andra upplagan.
8. **Tusen och en natt**, i ny svensk bearbetning af *Anna Wahlenberg*. Andra samlingen. Med 62 teckningar af Louis Moe.
9. **Trojanska kriget**, forngrekiska guda- och hjältesagor, efter de homeriska sagorna berätt. af *Fridtjuv Berg*. Med 71 teckn. af Louis Moe.
10. **Gullivers underbara resor** till lilleputtarnas och jättarnas land. Efter J. Swifts berättad af *Hugo Gyllander*. Med 59 teckningar af David Ljungdahl.
11. **Styrman Hurtig**, fritt berättad efter Fr. Marryat af *Henrik Wrånér*. Med 59 teckningar af Nils Larsson. Andra upplagan.
12. **Franska Sagor**, efter Laboulaye och Perrault berättade af *Hugo Gyllander*. Med 59 teckningar af Jenny Nyström och Hilda Wählström.
13. **Hunden Tipp och några andra djurhistorier**, berättade af *Henning Wendell*. Med 63 teckningar af Louis Moe m. fl.
14. **Den unge boerhjälten** af August Niemann. Strider, jakter och äventyr i Transvaal. Fritt berättad af *Hugo Gyllander*. Med 63 teckningar af Carl Printzensköld. Andra upplagan.
15. **Gula Vargen**. En indianhistoria. Efter Anna Erslevs danska original i bemyndigad öfversättning af *Henrik Wrånér*. Med 41 teckningar af G. Stoopendaal.
16. **Booker Washington** och andra *Sagor och berättelser* af *Ellen von Platen, Maria Anholm, Hugo Gyllander, Henrik Wrånér* m. fl. Med många teckningar.
17. **Bröderna Grimms sagor**, berättade af *Hugo Gyllander*. Med 92 teckningar af Jenny Nyström, Gisela Trapp, Louis Moe m. fl.
18. **Hittebarnet**. Bearbetning efter Hector Malot af *Henrik Wrånér*. Med 37 teckningar af Karl Aspelin.
19. **Tomteberättelser** af *Henrik Wrånér, Amanda Kerfstedt, Aug. Bondeson* m. fl. Med 68 teckningar af V. Andrén, Axel Kulle, Johan Tirén m. fl.
20. **Svenska Sägner**. Äventyr och berättelser ur vårt lands häfder af *Hugo Gyllander*. Med 78 teckningar af Jenny Nyström, Edv. Forsström m. fl.
21. **Kapten Grants barn**. Efter Jules Verne berättad för Sveriges barn af *Anna Wahlenberg*. Med 45 teckningar af David Ljungdahl.
22. **Tomtesagor** af *Z. Topelius, Selma Lagerlöf, Helena Nyblom* m. fl. Med 80 teckningar af Albert Edelfelt, Edv. Forsström, G. Ankarcröna m. fl.
23. **Östan och Västan**. Sagor af *W. Hauff* m. fl., bearbetade af *Hugo Gyllander*. Med 49 teckningar af Brita Ellström, Ingeborg Udén och John Bauer.
24. **Selim och Kalulu**. Bearbetning efter H. Stanley af *Henrik Wrånér*. Med 56 teckningar af Louis Moe.
25. **Tomtefars sagor** af *C. Adelsköld, Sigrd Elmblad, Anna Wahlenberg, N. P. Odman* m. fl. Med 68 teckningar af Gust. Ankarcröna, Edv. Forsström, Otilia Adelborg m. fl.
26. **Ja och Nej**. En samling sagor af *Helena Nyblom*. Med 57 teckningar af Otilia Adelborg, John Bauer, Louis Moe m. fl.
27. **Two års ferier**, efter Jules Verne berättad af *Alfr. Smedberg*. Med 40 teckningar af Karl Aspelin.
28. **Silfvertornet** jämte andra sagor och berättelser af *Selma Lagerlöf, Per Hallström, Mathilda Roos* med fl. Med 54 teckningar af Gisela Trapp, D. Ljungdahl, Edv. Forsström m. fl.
29. **Riddarsagor**, efter G. Chausser och Arturssagorna m. fl. samlade och bearbetade af *H. & M. Hultenberg*. Med 42 teckningar af V. Andrén m. fl.
30. **Vildmarkens sagor**, efter W. A. Fraser bearbetade af *Henning Wendell* och *Hugo Gyllander*. Med 40 teckningar af Louis Moe.
31. **I Hönslösa och Halmåkra**. Barnhistorier och folkklifskildringar af *Henrik Wrånér*. Med 50 teckningar af Brita Ellström m. fl.
32. **Diamantäpplet**. En samling folksagor från Flandern, Ungarn och Siebenbürgen, bearbetade af *Louise Zegolson*. Med 43 teckningar af Aina Stenberg.
33. **Buffalo Bill**. Efter öfverste William Codys Buffalo Bill och hans systers uppteckningar. Öfvers. o. bearbetad af *Hugo Gyllander*. Med ett 30-tal teckningar af D. Ljungdahl.
34. **Ädelstenen**. Legender, sagor och sägner af *Henning Wendell* m. fl. Med originalillustrationer af D. Ljungdahl m. fl.
35. **Barndomslandet**. Barndomsminnen af Jultomstens författare och konstnärer. Med deras porträtt och smärre teckningar.
36. **Från Bobinacks land**. En samling sagor och berättelser af *L. E. Björkman, Rosa Nordenskjöld* m. fl. Med originalteckningar af Aina Stenberg.
37. **Den siste Mohikanen**. Efter James Fenimore Cooper. Af *Hugo Gyllander*. Med originalillustrationer af D. Ljungdahl.
38. **Svanehvit och Rosenröd**. En samling sagor af *Hugo Gyllander, Helena Nyblom, Henrik Wrånér* och *Ernst Lundqvist* m. fl. Med teckningar af Johan Tirén, D. Ljungdahl, Edv. Forsström m. fl.
39. **Mattias Sandorf**, efter Jules Verne bearbetad af *Alfred Smedberg*. Med illustrationer af Victor Andrén.
40. **Japanska Sagor**. Samlade af *Ida Trotzig*. Med originalteckningar af Kionotu Okano, O. Yapano och Lisa Berggren.
41. **Prinsen och Tiggargossen** af *Mark Twain*. Bearbetad af *Hugo Gyllander*. Med teckningar af Gerda Tirén.
42. **Sagospel** af *Helena Nyblom*. Med teckningar af Gerda Tirén.
43. **Pärbandet** af *Ellen Lundberg*. Med teckningar af *Aina Stenberg-Masolle*.

Samtliga förestående böcker kosta hvardera i **pappband** endast 1 krona. Önskas de inb. i klotband, är priset 1 kr 25 öre pr. ex. På särskild begäran kunna de erhållas i starka, prydliga biblioteksband å 1 kr. 50 öre pr. ex. Hvarje bok omfattar omkring 250 sidor och är rikt illustrerad. Innehållet är granskat af en kommitté af skolmän, hvaran garanti finnes, att böckerna utan risk kunna sättas i händerna på barn och ungdom. Bör därför finnas i alla skol- och sockenbibliotek. Flera af Sagodelarna användas som läseböcker i folkskolor och flickläroverk samt andra bildningsanstalter. För skol- och sockenbibliotek lämnas hötet rabatt.

Rekvireras från **Svensk Läraretidnings Förlag, Stockholm C.**

Kvinnliga arbetsområden.

Utbildningskurser m. m.
Muntliga och skriftliga
upplysningar genom

**Fredrika-Bremer-
Förbundets Byrå,**
48 Klarabergsgatan.

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Den gifta kvinnan i allmän tjänst.

Gustava Svanström: Midsommar. Rec. af *Maria Rieck-Müller*. — Gustaf Lind: Egnahemsträdgården. Rec. af *Ellen Nordenstreng*.

Från världens rösträttsfält. Af *Ellen Wester*.

Insänd litteratur.

Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.